

VIEDOKLIS

Varbūt labāk tomēr lemt Saeimā?

Baiba LULLE

Initiatīva Valsts prezidentu ievēlēt atklātā balsojumā liecina par sabiedrības neuzticēšanos politiķiem, diemžēl šādas kārtības ieviešana uzticēšanos neviņiem. Tādējādi ņemšanās ap prezidenta ievēlēšanas kārtības maiņu, par ko lēmums varētu būt neilgi pirms Saeimas vēlēšanām, vairāk vērtējama priekšvēlēšanu zīmēšanās kontekstā.

Vairāk nekā 11 tūkstošu pilsoņu parakstītā iniciatīva nonākusi līdz Saeimas Juridiskajai komisijai, kurā izvērsās spraigas debātes. Viennozīmīgs vērtējums šiem Satversmes grozījumiem nav nedz politiķu, nedz politologu vidū. Iniciatori piesauc ne tās respektablākās kompānijas Kantar TNS aptaujas rezultātus, saskaņā ar kuriem atklātu prezidenta ievēlēšanu atbalstot 86% ekonomiski aktīvo iedzīvotāju un tikai 7% esot pret to. Nez vai iedzīvotāju un pilsoņu atbalsts prezidenta atklātai ievēlēšanai Saeimā būtu tik liels, ja otrs svaru kausos pretī liktu mūžseno priekšlikumu par tautas vēlēta prezidentu? Lai arī vairākums Saeimā pārstāvēto partiju to solījušas kādā no savām priekšvēlēšanu programmām, tiek atrasti dažādi argumenti, kāpēc tomēr Saeimai neizlaist šo resursu no rokām. Interesanti, ka arī darba grupā Saeimā vienlaikus diskutēs gan par prezidenta ievēlēšanu atklātā balsojumā Saeimā, gan par tautas vēlēta prezidentu. Martā, kad priekšvēlēšanu populisms sitis augstu vilni, darba grupa nāks klajā ar savu *rezumē*. Vai politiķi pieprasījumu pēc tautas vēlēta prezidenta noslāpēs ar atklātu prezidenta ievēlēšanu Saeimā?

No vienas puses, dīvaini, ka panākta citu Saeimā vēlēto augsto amatpersonu ievēlēšana atklāti un vienīgi Valsts prezidenta ievēlēšana palikusi aizklāta. Aizklātais balsojums radot neveselīgu ažiotažu, paplašinot plaisu starp sabiedrību un parlamentu, radot lielākus riskus manipulēt ar balsojumu, lai gan

tāds pastāvot arī atklātajā balsojumā. Manāms arī daļas deputātu konformisms priekšlikuma atbalstīšanā, piemēram, LRA deputāts Ivars Brīvers neticot, ka tādēļ ievēlēs labāku kandidātu vai celsies Saeimas prestižs, vienkārši būšot šovs, bet priekšlikumu atbalsta.

Politiskās reklāmas priekšvēlēšanu periodā televīzijā aizliedza, jo tās iedarbojoties emocionālāk, tad nu to vietā – šovs Saeimā?

Initiatīvas pretinieki uzskata, ka sirdsapziņas balsojumu nodrošina tieši aizklātais balsojums, ko neietekmē nedz frakcija, nedz sabiedrības spiediens.

Sava daļa taisnības ir abiem.

Ja mūsu politiskā kultūra būtu ievērojami augstāka, sabiedrības un politiķu mijiedarbība aktīvāka, sabiedrības uzticēšanās politiķiem

sies mūsu politiskā sistēma. Atklātais balsojums vienīgi varētu aiztaupīt nominētajam kandidātam to nepatīkamo pārsteiguma momentu, atklājot, ka nav ievēlēts, kā tas bija, piemēram, ar Jāņa Maiziša neapstiprināšanu ģenerālprokurora amatam trešo reizi, balsojumu par Jutu Strīki kā KNAB vadītāju. Daži jau iepriekš atzina, ka kandidātu neatbalstīs, citi frakcijai ļāva brīvo balsojumu, daži nobalsoja pretēji frakcijas lemtajam. Vai tādēļ, ka bija nopirkti? Vai tādēļ, ka domāja savādāk nekā frakcijas vadība? Bet varbūt frakcijas vadība bija nopirkta? Ar ko strādā partiju sponsori un cenšas izbīdīt cauri savas intereses politikā – ar ierindas deputātiem vai ar partiju, frakciju vadību, ministriem? Lai vai kā, ievēlēs to, kuru vajadzēs.

Pieprasījumu pēc tautas vēlēta prezidenta noslāpēs ar atklātu prezidenta ievēlēšanu Saeimā?

lielāka, šāds jautājums būtu nebūtisks. Bāzi sabiedrības attieksmei veido virkne nesaprotamu politisko lēmumu un tērīnu, vājas politiskās tradīcijas, arī sabiedrības pašas problēmas, tostarp nabadzība, kurā bieži visupirms tiek meklēts kāds vainīgais. Politiķus var vainot praktiski visā. Lielāka sabiedrības uzticēšanās tika solīta līdz ar oligarhu patriekšanu, Saeimas atlaišanu un tās ārkārtas vēlēšanām, bet joprojām runājām par lielo plaisu starp abām pusēm. Šajā situācijā viena šāda izmaiņa nemainīs nedz pašu vēlēšanu rezultātu, nedz sabiedrības un varas attiecības. Acīmredzot arī tāpēc ZZS, kas vēlas saglabāt aizklāto balsojumu, principiāli ne-cērt kāju pie grīdas un nedraud izmest no valdības partijas, kas atbalstīs šos Satversmes grozījumus, pārkāpjot koalīcijas līgumu.

Neatkarīgi no balsošanas mehānisma, rezultāts būs tāds, kādu vēlēties politiķi, un atbilstošs tam, kādā politiskā brieduma pakāpē atradi-

Un uz balsojumu Saeimā pamatā virzīti tiks tie kandidāti, par kuriem jau iepriekš būs panākta vienošanās. Kur? Zoodārza? Varbūt labāk tomēr, lai lemt Saeimā? Tomēr tautas vēlēta institūcija! Vai arī partijas vienkārši taisīs šovu ar saviem kandidātiem, par kuriem jau iepriekš zināms, ka nebūs pietiekama atbalsta Saeimā.

Tikai sabiedrības atbalsts arī nav rādītājs tam, ka ideja momentāni īstenojama praksē. Ja aptaujātu iedzīvotājus, piemēram, par to, vai vairāk jāsamazina nodokļi vai politiķu, valsts kapitālsabiedrību vadītāju algas, atbalsts būtu milzīgs. Partijas nez kāpēc nemetas arī atcelt vai mazināt valsts finansējumu partijām, ko atbalsta sabiedrības vairākums tās pašas neuzticēšanās dēļ. Ar sabiedrības viedokli tās manipulē pēc izdevības pašām.

Un – vai mēs paši gribētu ievēlēt Saeimu atklātā balsojumā un pēc tam kādā tūmekļa vietnē aplūkot, kā kurš balsojis? ■

Ģime sagla e-ves

Inga PAPARDE

Nacionālais veselības parakstītā līgumu, proti, par pakalpojumu «Nacionālais veselības apmēru ir nosūtījums vienpusēji paziņojot šķirtos budžeta līdzekļus asociācijas prezidentam pastāvošajam un tās dienestiem traukt streiku, kas

Latvijas Ģimenes ārstu biedru sapulcē nedēļā ģimenes ārstu ministru kabineta un Veselības ministrijas prasības ārstu 2018. gadā un apspriedes sistēmas darbības aktīvu arī lema par tālāku rīcību pieciešama ģimenes ārstu labākai nodrošināšanai stāsta, ka ģimenes ārstu šī no Nacionālā veselības «rīkojumu» parakstītā līguma pakalpojumu sniegšanai 2020. gadā un līgumu par tautas lietošanu. Dienests – sūtītā līgumus parakstīt nu laikā. «Līgumus vi sagatavojis Nacionālā dienests, ģimenes ārstu tiesiskās intereses šajā nav ietvertas.» apgalvot «Prasības parakstīt vi sastādītu līgumu, kurā šinātas tikai vienas līguma puses intereses, ir pretrunā brīvības principam, kur nas obligātumu paredz valdes iekārtas likums un tošie tiesību akti.» Ģimenes asociāciju neapmierinātā nests piedāvā ārstiem līgumu, kurā trūkst parakstītā paredzētās samaksa. Prognozējamais samaksa mērs ir nosūtīts kā tū materiāls un Nacionālā dienests sola, ka to pazīst. Veselības ministrija būs piešķirtos budžeta līdzekļus «Biedru sapulce nolēma sūtīt Nacionālajam veselības dienestam nekavējoties saskaņotā ciāciju primārās veselības pakalpojumu 2018. gadā

Runājiet!

Neatkarīgā klausās

Katru dienu no pirmdienas līdz ceturtdienai jums ir iespēja sarunāties ar kādu no Neatkarīgās žurnālistiem.

Šodien jūsu vānuš gaidīs